No. of Printed Pages : 4 **CFN–003**

CERTIFICATE PROGRAMME IN FOOD AND NUTRITION (CFN)

Term-End Examination

June, 2026

CFN–003 : ECONOMICS OF FOOD

Time : 3 Hours *Maximum Marks : 100*

ମୁଦ୍ରଣ ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା : 4 **CFN-003**

ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ଇନ୍ ଫୁଡ୍ ଏଣ୍ଡ୍ ନ୍ୟୁଟ୍ରିସନ୍ (CFN)

ଟର୍ମ୍-ସମାପ୍ତି ପରୀକ୍ଷା

ଜୁନ୍ – 2026

CFN-003 : ଖାଦ୍ୟର ଅର୍ଥ-ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ

ସମୟ : 3 ଘଣ୍ଟା *ସର୍ବାଧିକ ନମ୍ବର : 100*

ନୋଟ୍ : (*i*) *ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା ହେଉଛି ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ।*

(*ii*) *ସମସ୍ତ ପାଞ୍ଚୋଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ ।*

(*iii*) *ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡିକର ମୂଲ୍ୟ ସମାନ ।*

---

1. (a) ଦୁଗ୍ଧ ସମବାୟ ଏବଂ ଦୁଗ୍ଧ ଉଦ୍ୟୋଗ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ କଣ ? 3

(b) ମଜୁରୀ ସାମଗ୍ରୀ ଭାବରେ ପରିଚିତ/ପସନ୍ଦ କରାଯାଇଥିବା ଯେ କୌଣସି ତିନୋଟି ଖାଦ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀର ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କର । 3

(c) ଉଦ୍ଭିଦ ଚାଷ ପାଇଁ ଆପଣ ବ୍ୟବହାର କରିପାରୁଥିବା *ତିନୋଟି* ଜୈବ ସାରର ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କର । 3

(d) ପଶୁପାଳନରୁ ମିଳୁଥିବା *ତିନୋଟି* ଖାଦ୍ୟ ଚିହ୍ନଟ କର । 3

(e) PDS ଅଧିନରେ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକୀୟ ସାମଗ୍ରୀ ଭାବରେ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ଯେ କୌଣସି *ଚାରୋଟି* ସାମଗ୍ରୀର ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କର । 2

(f) ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଖାଦ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ତିନୋଟି ଆନୁଷଙ୍ଗିକ ଉପାଦାନ କଣ ? 3

(g) ମାଛ ଖାଇବାର ଯେ କୌଣସି *ତିନୋଟି* ଲାଭର ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କର । 3

2. (a) ଖାଦ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା କାରଣଗୁଡିକ ସଂକ୍ଷେପରେ ଆଲୋଚନା କର । 10

(b) ଏକ ଚିତ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ, ଆପଣ ବିକଶିତ କରିବାକୁ ଥିବା ଘର ବଗିଚାର ଯୋଜନାବଦ୍ଧ ଗଠନ ଉପସ୍ଥାପନ କର ।ତୁମେ କେଉଁ ଗଛ ଲଗାଇବ ?ରୋଷେଇ ଘର ବଗିଚାର ବ୍ୟବହାର ବିଷୟରେ କୁହ ? 3+2+5

3. (a) ଟାର୍ଗେଟେଡ୍ ପବ୍ଲିକ୍ ଡିଷ୍ଟ୍ରିବ୍ୟୁସନ୍ ସିଷ୍ଟମ୍ (TPDS) କଣ ? TPDS ଅଧିନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ବିଭିନ୍ନ ରାଶନ୍ କାର୍ଡ୍ ବିଷୟରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ବୁଝାଅ । 2+6

(b) କୃଷି ସବ୍‌ସିଡି ଏବଂ ଖାଦ୍ୟ ସବ୍‌ସିଡି ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଅ, ସେମାନଙ୍କର ଉପାଦାନଗୁଡିକ ଉଲ୍ଲେଖ କର । 6+6

4. (a) କୁକୁଡା ଉଦ୍ୟୋଗରୁ କେଉଁ ଉତ୍ପାଦ ମିଳେ ? 10

(b) ଜଳକୃଷି କଣ? ଏହାର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣତା ବୁଝାଅ । 5

(c) ଗାଇ ଗୋରୁ ବିକାଶ ପାଇଁ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବିଷୟରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କର । 5

5. (a) ଅପରେସନ୍ ଫ୍ଲଡ୍ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ୍ କଣ ?ଏହି ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ୍ ଗ୍ରାହକ ଏବଂ ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ କିପରି ସାହାଯ୍ୟ କରେ ? 10

(b) ବଜାରରେ ମିଳୁଥିବା ମାଛ ଉପଜାତ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ ଉତ୍ପାଦ ଚିହ୍ନଟ କର । 5

(c) ଆମ ଦେଶରେ ମାଛଚାଷ ପାଇଁ ଦିଆଯାଉଥିବା ଯେ କୌଣସି *ପାଞ୍ଚୋଟି* ସବ୍‌ସିଡିର ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କର । 5

6. ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟରେ ସଂକ୍ଷେପରେ ମତାମତ ଦିଅ : 5+5+5+5

(a) ଗ୍ରାହକ ସୁରକ୍ଷା ଆଇନ୍

(b) ମିଶ୍ରଣ ରୋକିବା ପାଇଁ ନିଆଯାଉଥିବା ପଦକ୍ଷେପ

(c) ଖାଦ୍ୟ ନଷ୍ଟ ଏବଂ ଏହାର ଉତ୍ସ

(d) ପୁଷ୍ଟିସାର ଶିକ୍ଷାରେ ଗଣମାଧ୍ୟମର ବ୍ୟବହାର

7. (a) ଭାରତରେ ସାର୍ବଜନୀନ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣତାର ସାଧାରଣ ପୁଷ୍ଟିକର ଅଭାବ କଣ ?ବର୍ଣ୍ଣନା କର । 8

(b) ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ଉପାଦାନଗୁଡିକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କର । 6+6

(i) ICDS

(ii) ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

8. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଯେ କୌଣସି *ଚାରୋଟି* ଉପରେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଟିପ୍ପଣୀ ଲେଖ : $4 \times 5 = 20$

(a) ଜାତୀୟ ପୁଷ୍ଟିକର ପ୍ରତିରୋଧ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

(b) ଖାଦ୍ୟ ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ମାନକ ଆଇନ୍

(c) ଗ୍ରାହକ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ଏଜେନ୍ସି

(d) ମିଶ୍ରଣର କୁପ୍ରଭାବ

(e) ଖାଦ୍ୟର ଗୁଣବତ୍ତା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ପଦକ୍ଷେପ ଭାବରେ ଖାଦ୍ୟର ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତକରଣ

× × × × ×